

Тасқа қашалған жазулар

Мақсаты: 9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау;
9.5.1.1 өздік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану

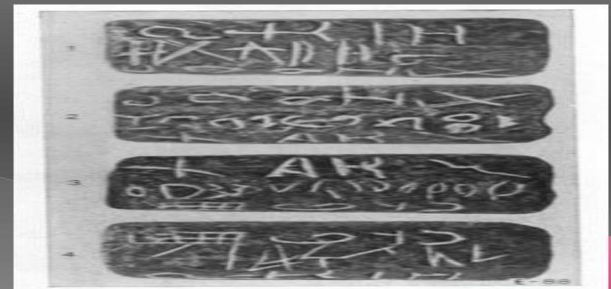
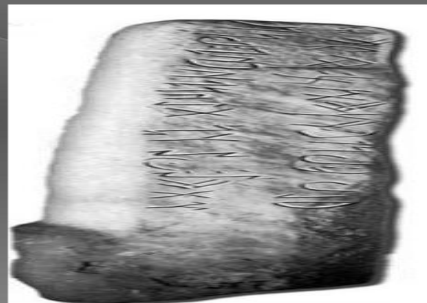
Жаңа сөздер /перевод/

- Құлпытас-
- Қаша-
- Дәуір-
- Түркі-
- Жазба-
- Дүниетаным-

Ой шақыру.

- Адамзат тарихында жазу мәдениеті қай дәуірден басталған?
- Қандай көне жазуларды білесің?
- Алғашқы жазбалар қандай құралдарға жазылған?

Көне Түркі жазулары

Чернышева Надежда

- Дәптерге көшіріп жаз. /писать в тетрадь/
- Көне түркі жазулары
  - Түркі дүниетанымы
  - құлпытас
  - Қашап жазу
  - Көне түркі дәуірі

Тілдік бағдар./Еске түсір/

Өздік етіс — Возвратные залогы

Қимылдың, іс-әрекеттік орындаушысынан, іс иесіне тікелей қатыстылығын білдіреді.

Возвратный залог образуется при помощи суффиксов:

-н, -ын, -ін,

а возвратно-средний залог русского языка образуется от переходных глаголов действительного залога посредством присоединения суффиксов *-ся, -сь.*

Мысалы: *жуын — мойся, таран — расчешись.*

1.Жазылым. 3-тапсырма. /5-бет/

2.Жазылым. 5-тапсырма./6 бет/

Оқылым. Мәтінді оқы.

Күл тегін (684-731ж.ж.) - Құтлық (Елтеріс) қағанның екінші ұлы, Білге қағанның (Могилян) туған інісі. Шешесі Елбілге қатұн. Ачынұ текті.Күлтегін 7 жас кезінде әкесі Құтлық (680-692 ж. билік құрған) қайтыс болады. Қаған тағына оның інісі Қапаған (692-716 ж.) отырады. Күлтегін мен Білге, Қапағанның інісі Бөгүні (716 ж.) тақтан тайдырып, қағандық билікті Білге қолына (716-734 ж.) алады.

Екінші Шығыс Түрік қағанаты әскерінің бас қолбасшысы, «көк түріктің көк семсері» атанған атақты батыры. Әкесінен жастай жетім қалып, ағасы Қапаған қағанның тәрбиесінде өскен Күл тегін тым ерте есейіп, қабырғасы қатып, бұғанасы бекімей жатып, жау жарағын асынып, түрік еліне тұс тұстан төнген басқыншы жауға қарсы үлкендер қатарында тұрып, ерлікпен күреседі. Бұл ретте түріктің атақты Білге қағаны Күл тегін батырдың басына қойылған ескерткіші тасқа ойып жаздырған ғұмырнамасында: «әкем қаған өлгенде інім Күлтегін жеті жаста қалды. Он жаста Ұмай текті шешемнің бағына інім Күлтегін ер атанды» деп жазды.

Тасқа жазылған дастандар

- Күлтегін

- Тондықөк

- Білге қаған

Назарларыңызға
рахмет!

